

порушених прав осіб, які зазнали несприятливих наслідків. Але в той же час існує занадто мізерний вплив у межах цивільного законодавства на дії та бездіяльність органів державної влади. В них визначається компетенція органу державної влади через обсяг повноважень. Наслідком порушення функціональних обов'язків є негативні наслідки в цивільно-правовій сфері.

Список використаних джерел:

1. Загальна декларація прав людини URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015?lang=uk#Text
2. ЗУ «Про правонаступництво України» URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1543-12#Text>
3. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 URL.: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004
5. Єдиний державний реєстр судових рішень URL:
<https://reyestr.court.gov.ua/>

УДК 340.16

*Мамульчик Анна,
курсантка ННІ № 2 НАВС
Науковий керівник: Шевчук Роман,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри філософії права
та юридичної логіки НАВС*

ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНІВ ЛОГІКИ В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ПЕРЕДУМОВА НАЛЕЖНОГО РІВНЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Як відомо, логіка - це наука про форми і закони правильного мислення. Саме закони логіки, спираючись на принципи, тобто на більш фундаментальні положення, формують основу мислення, що є процесом побудови міркувань.

Окрім формальної логіки існують також інші галузі логічних досліджень, зокрема юридична логіка - наука, що базується на вивченні закономірностей пошуку істини у юриспруденції. Цей напрям також ґрунтується на певних правових законах, що являють собою традиційні логічні закони, які у юридичній сфері набувають форми правових норм [1, с. 5].

Варто зазначити, що усі науковці, в незалежності від напрямку їх діяльності, намагаються розкрити певні універсальні зв'язки, що регулюють досліджувані ними явища. У формальній логіці це є закони,

що являють собою зв'язок між думками, який у будь-якому випадку має наслідком утворення істинного судження. До основних законів цієї науки належать закон тотожності, закон виключеного третього, закон несуперечності і закон достатньої підстави. Вони допомагають пізнавати реальність завдяки правильному мисленню, адже саме закони є результатом відображення тих найбільш сталих властивостей і відношень предметів, з якими людина зустрічається під час практичної діяльності [2, с.27].

Для того щоб вміло застосовувати закони логіки в професійній діяльності потрібно добре орієнтуватися в їх змісті. Першим основним законом логіки є закон тотожності, що будується на принципі визначеності, тобто на принципі, згідно з яким під час використання певної дефініції потрібно чітко знати та розуміти її зміст, не відхиляючись від нього. Його можна сформулювати так: поняття, які мисляться у міркуванні мають бути чіткими і зберігати свій первісний зміст протягом всього міркування. Наступний закон виключення третього також має принцип, який лежить в його основі, це принцип несуперечності, що характеризується відсутністю певної протилежності. Цей закон формулюється наступним чином: з двох понять, які знаходяться у відношенні контрадикторності, одне обов'язково є хибним, а друге - істинним, при цьому третє виключене. Ще одним законом логіки є закон несуперечності, що підпорядковується принципу несумісності, тобто такому, згідно з яким два контрарні судження, не можуть бути одночасно істинними. Врахувавши вищесказане, закон несуперечності можна описати наступним чином: ознаки об'єкта, які у одному відношенні стверджують і заперечують щось, тобто являються контроверсійними не можуть бути одночасно істинними, хоча б одна з них обов'язково має бути хибною [3, с.31-32]. І останнім є закон достатньої підстави, який спирається на принцип обґрунтованості думки, тобто характеризуючи цей закон, слід застосовувати таку дефініцію: будь-яка думка, яка претендує на визнання її істиною, мусить обов'язково мати на це достатні підстави.

Тепер, орієнтуючись у змісті основних законів логіки, потрібно констатувати, що усі вони широко застосовуються у правовій діяльності. Закони є складовою забезпечення логічності судового дослідження, а також пошуку істини під час досудового розслідування кримінальних правопорушень [4, с.7].

Зокрема, у роботі поліцейських важливе місце посідає використання закону виключення третього, згідно з яким у будь-якій справі вагомим етапом є конкретизація існування або відсутності певного факту. Правоохоронець має робити висновки, керуючись лише чіткими категоричними відповідями на запитання, які виникали у нього під час досудового розслідування. Усі юридичні рішення

передбачають наявність чіткого і недвозначного умовиводу, який в подальшому є надзвичайно важливим для винесення вироку. За принципом закону виключення третього викладено основні положення кримінального кодексу України та інших нормативно-правових актів, адже саме за допомогою застосування цього закону логіки здійснюється процедура кваліфікації злочинів.

Також важливе місце в юридичній сфері посідає закон достатньої підстави, адже будь-які умовиводи, зроблені експертами, слідчими, суддями обов'язково мають базуватися на обґрунтованому висновку, що є проявом об'єктивної істини у правовій діяльності. Цим законом пронизана не лише кожна стадія кримінального провадження, а й усе судочинство в цілому. Будь-яка процесуальна дія не може бути вчинена без існування достатніх для цього підстав. Надзвичайно важливою ця юридична норма є і під час співпраці поліцейських зі свідками, обвинуваченими та потерпілими, адже правосуддя не терпить голосливості і усі показання обов'язково мають підкріплюватися певним джерелом інформації. Зокрема на законі достатньої підстави базується один з основоположних принципів кримінального судочинства - принцип презумпції невинуватості, який полягає в тому, що особа вважається непричетною до злочину, доки її вину в скоєному правопорушенні не буде доведено в порядку, передбаченому законом.

Щодо застосування норм права, відповідних закону тотожності, то можна стверджувати, що текст багатьох статей нормативно-правових актів має в собі певні уточнення, згідно з якими унеможливується трактування термінів у різних значеннях і гарантується міркування саме над вказаним в законі явищем або поняттям. Згідно з цією нормою права відбувається процес кваліфікації правопорушень, який полягає в доведенні відповідності дій зловмисника тому чи іншому складу злочину, що супроводжується обов'язковою однозначністю розуміння і застосування усіх аспектів вчинення правопорушення. Звертаючись до закону несуперечності у юридичній діяльності, варто зазначити, що будь-яка кримінальна справа має містити докази відповідно до яких потім будуть зроблені висновки, що не містять в собі внутрішніх контраверсій. Тому для досягнення істинного умовиводу усі суперечності під час стадій кримінального провадження мають бути виявлені та усунені. Даний закон також відіграє важливу роль у роботі експерта, адже висновки зроблені ним мають доводити хибність інших версій, які заперечують достовірну інформацію про вчинене правопорушення.

Отже, підсумовуючи усе вищесказане, можна дійти до висновку, що усі закони логіки безпосередньо є основою професійного мислення працівника правоохоронних органів. Застосування їх у тісному зв'язку, як єдиної системи, що сприяє утворенню істинних

суджень у юриспруденції дає можливість охопити усі сторони розумової діяльності співробітників правової сфери. Дотримання логічних законів у правоохоронній діяльності має наслідком формування несуперечливих, обґрунтованих висновків, які мають достатньо підстав вважатися достовірними, що є запорукою ефективної поліцейської діяльності та необхідною передумовою належного рівня захисту поліцією прав людини.

Список використаних джерел:

1. Хоменко І. В. Логіка для юристів: Підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2001. 224 с.
2. Конверський А. Є. Логіка традиційна та сучасна (традиційна та сучасна): Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 536 с.
3. Бандурка О. М., Тягло О. В. Юридична логіка: Підручник. 2-е вид., переробл. і доповн. Харків : Золота миля, 2017. 216 с.
4. Гвоздзік О. І. Логічні числення: принципи, побудова та застосування їх у юриспруденції. Київ : Поліграф центр «Тат», 2003. 300 с.

УДК 347.627.3

*Мельник Марія,
студентка ННІ № 1 НАВС
Науковий керівник: Полішко Наталія,
старший викладач кафедри цивільно-
правових дисциплін НАВС*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РЕЖИМУ ОКРЕМОГО ПРОЖИВАННЯ ПОДРУЖЖЯ

Відповідно до норм сімейного законодавства України інститут шлюбу будується на засадах рівності дружини та чоловіка, взаєморозуміння між ними та поваги один до одного. Нерідко, порушення цих основоположних принципів призводить до кризових ситуацій у родині. Як правило, партнери приймають рішення тимчасово пожити окремо, щоб прийняти рішення щодо відновлення подружнього життя або остаточного розлучення.

Вже майже 20 років статтею 119 Сімейного кодексу України закріплено право подружжя звернутися до суду з заявою про встановлення режиму окремого проживання у разі неможливості чи небажання дружини і (або) чоловіка проживати спільно. Мета – надати подружжю додатковий механізм для збереження шлюбу не доводячи справу до розлучення.

Однак, серед українців цей режим є мало популярним через недостатню обізнаність у меті, підставах та наслідках його